

Музей історії села

Нині, на часі становлення української державності, важлива увага має приділятися вихованню в людей, особливо в підростаючого покоління, почуття патріотизму, національної самосвідомості, що містить у собі гордість за історичне минуле нації разом з критичним ставленням до оцінки різних періодів її розвитку. Але для того, щоб усвідомлювати себе справжнім українцем, необхідно знати історію країни, її регіонів, населеного пункту, де народився.

Це ставить перед суспільством, органами місцевого самоврядування і особливо навчальними та культосвітніми закладами цілу низку завдань, які полягають в тому, щоб зосередити зусилля на формуванні в юнаків і дівчат активної життєвої позиції.

У вирішенні цих завдань чільне місце належить шкільному краєзнавству. Методологічною основою його є положення про взаємодію виховання і навколишнього середовища, яке покликано справляти істотний вплив на духовний розвиток молоді, формування її національної самосвідомості, громадянських якостей, ідейної переконаності, уміння відстоювати її в час багатогранного і потужного впливу чужих ідей на всі сторони нашого життя. Ефективність і результативність виховної діяльності значною мірою залежить від педагогічного керівництва впливом середовища на дітей. Звідси випливає, що вчителі мають володіти умінням використовувати весь його виховний потенціал.

Таким чином, завданням краєзнавства є не просто вивчення природи, економіки, культури й побуту даного ареалу, а пізнання характеру взаємодії людини і природи, глибоке усвідомлення суті трудової діяльності населення, усвідомлення явищ і подій суспільного життя.

Краєзнавство як педагогічна категорія включає в себе такі поняття: рідний край, краєзнавча діяльність, краєзнавчі джерела і об'єкти, методика досліджень. Шкільне краєзнавство – це багатогранна діяльність педагогічних і учнівських колективів: навчально-освітня, науково-дослідна, суспільно-корисна.

Координуючими центрами такої діяльності можуть і повинні стати шкільні музеї історії села чи, принаймі, музейні кімнати.

Острожчина має велике і цікаве історичне минуле, насичене бурхливою і плідною діяльністю князів Острозьких, інших політичних і культурних діячів. В нашому краї була започаткована і розвивалася вища школа. В деяких питаннях Острог мав не менше значення в житті України, ніж Київ

і Львів. Відрадно, що нині тут активно і результативно відроджується національна культура і духовність.

В нашому районі є певні напрацювання в галузі шкільного краєзнавства. Позитивно, що це питання постійно перебуває в центрі уваги відділу освіти райдержадміністрації, педагогічних колективів і культпрацівників. В сільських школах функціонують 16 музеїв і музейних кімнат. Найкраще в цьому плані поставлена робота в Кутянці та Оженині.

В музеї Кутянківської загальноосвітньої школи I-III ступенів зібрано чимало експонатів, які розповідають про історичне минуле та сьогодення населених пунктів сільради. Серед них особисті речі тих, хто в різні періоди боровся проти поневолювачів і загарбників, експонати, що мають археологічне значення, предмети домашнього вжитку тощо. Все це класифіковано по розділах і розміщено в двох кімнатах. Є також експонати з сучасного життя школи.

В музеї проводяться екскурсії, уроки історії, народознавства. На базі його організуються семінари-практикуми керівників шкіл, учителів історії. Музей цієї школи представлений на звання зразковий.

Значна робота по оформленню і поповненню музеїв історії школи та села проведена і проводиться в Оженинських загальноосвітніх школах I-III ступенів №1 і №2. Тут до неї залучені учителі, учні, батьки. Зібрано чимало цікавих матеріалів про минуле, зокрема про участь оженинців у боротьбі за волю і суверенність України, будівництво і функціонування залізниці, розвиток промисловості і сільського господарства, освіти і культури.

Певні позитивні напрацювання в діяльності шкільних музеїв та музейних кімнат є в селах Новомалин, Михалківці, Вілія, Мощаниця, Милятин. Раз на два роки проводяться районні огляди-конкурси на кращі шкільні музеї та музейні кімнати.

Проте, на жаль, важливому питанню відродження національної культури та духовності не скрізь надається належна увага. Зокрема, недопрацьовують органи місцевого самоврядування, які на словах за організацію музеїв історії села, але результативної роботи недостатньо. Серед причин, які представники органів місцевого самоврядування наводять для виправдання своєї неспроможності позитивно вирішувати дану справу, є відсутність приміщень. Але ж на території кожної сільради є по 4-6, а то й десять торговельних точок, для яких приміщення знаходять.

Однією з найголовніших умов підвищення ефективності краєзнавчої роботи є забезпечення її комплексного характеру. І одним з важливих факторів комплексного підходу до виховання національної свідомості людей є діяльність музею історії села.